Lieta Nr. C69468325

arhīva Nr. C-0812-26

Kurzemes rajona tiesa

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Liepājā 2026. gada 20. martā

Kurzemes rajona tiesa šādā sastāvā: tiesnese Ilze Vasiļjeva,

ar tiesas sēdes sekretāri Kristu Mielavu,

piedaloties pieteicēja /Persona B/ (/Persona B/) pārstāvei /Persona D/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja /Persona B/ pieteikumu par tiesību dzēšanu uzaicinājuma kārtībā.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicējs 2025. gada 15. septembrī iesniedza tiesā pieteikumu par tiesību dzēšanu uzaicinājuma kārtībā, lūdzot dzēst apgrūtinājumu nekustamajam īpašumam /Adrese A/, kadastra Nr. /Numurs/.

Pieteikums pamatots ar šādiem argumentiem un apsvērumiem.

[1.1] Pieteicējs 2002. gada 29. janvārī noslēdza ar /Nosaukums A/ aizdevuma līgumu Nr. /Numurs/, bet 2002. gada 20. janvārī hipotēkas līgumu, ar kuru ieķīlāts nekustamais īpašums /Adrese A/, kadastra Nr. /Numurs/.

Uz nekustamo īpašumu 2002. gada 30. janvārī nostiprināta otrā hipotēka 600 LVL apmērā.

[1.2] Pieteicējs aizdevumu ir atmaksājis. Ir pagājuši vairāk kā 22 gadi, tāpēc pierādījumi par samaksu nav saglabājušies.

Ir iestājies gan Civillikuma 1895. pantā, gan Komerclikuma 406. pantā noteiktais noilguma termiņš.

[1.3] /Nosaukums A/ 2007. gada 21. februārī ir likvidēta, tāpēc nav atbildētāja, kuram būtu tiesības noņemt ķīlas atzīmi.

[2] Tiesa /Datums/ oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis” (publikācija Nr. /Numurs/) un Kurzemes rajona tiesas telpās izvietoja sludinājumu, nosakot termiņu tiesību pieteikšanai līdz /Datums/.

Pretenzijas tiesā nav saņemtas.

[3] Tiesa 2026. gada 4. februāra sēdē paziņoja, ka lietas izskatīšana pēc būtības ir pabeigta un tiesas spriedums būs pieejams tiešsaistes sistēmā 2026. gada 9. februārī.

Ar Kurzemes rajona tiesas 2026. gada 9. februāra lēmumu tiesa atsāka pieteikuma izskatīšanu pēc būtības un pieaicināja kā ieinteresētās personas /Persona E/ un /Persona F/.

[4] Ieinteresētā persona /Persona E/ paskaidrojumos par pieteikumu norāda, ka ķīla uz nekustamo īpašumu ir jādzēš, jo parāds ir samaksāts, aizdevējs likvidēts.

/Persona F/ 2002. gada 29. janvārī noslēdza aizdevuma līgumu, kas tika nodrošināts ar ķīlu uz nekustamo īpašumu /Adrese A/. Parāds ir atmaksāts, nav saņemtas jebkādas pretenzijas par nesamaksātu parādu.

[5] Ieinteresētā persona /Persona F/ rakstveida paskaidrojumos norāda, ka pieteikums ir pamatots un apmierināms.

/Persona F/ 2002. gada 29. janvārī uz vienu gadu aizņēmās no /Nosaukums B/ 600 LVL, noslēdzot līgumu. Aizdevums nodrošināts ar ķīlu uz /Persona E/ nekustamo īpašumu /Adrese A/.

Aizdevums ir atmaksāts termiņā, banka nav prasījusi parāda atmaksu. Parādam ir iestājies noilgums.

Maksājuma uzdevumi un līgums nav saglabājies.

[6] Tiesas sēdē pieteicēja /Persona B/ pārstāve /Persona D/ pieteikumu uzturēja. Papildus paskaidroja, ka aizdevums ir atmaksāts, bet pierādījumi par to nav saglabājušies. /Nosaukums A/ ir likvidēta, tāpēc nav personas, kas varētu dot piekrišanu hipotēkas dzēšanai.

Ieinteresētās personas /Persona E/ un /Persona F/ tiesas sēdē neieradās. Tiesa nolēma pieteikumu izskatīt bez ieinteresēto personu klātbūtnes, jo konstatēja, ka nav iestājušies Civilprocesa likuma 209. un 210. pantā noteiktie pamati lietas izskatīšanas atlikšanai.

Motīvu daļa

[7] Pārbaudījusi un novērtējusi rakstveida pierādījumus lietā, iepazinusies ar pieteikumu un ieinteresēto personu rakstveida paskaidrojumiem, uzklausījusi pieteicēja pārstāves paskaidrojumus tiesas sēdē, tiesa atzīst, ka pieteikums ir pamatots un apmierināms.

[8] Tiesa nodibina šādus strīda izšķiršanai nozīmīgus faktiskos apstākļus.

[8.1] /Pilsēta A/ pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /Numurs/ nostiprināts nekustamais īpašums /Adrese A/, kas sastāv no dzīvokļa īpašuma 38,6 m^2 platībā un 224/10000 domājamām daļām no daudzdzīvokļu mājas.

Laikā no 2001. gada 30. marta līdz 2002. gada 28. maijam īpašuma tiesības zemesgrāmatā bija nostiprinātas /Persona E/.

Zemesgrāmatas nodalījuma IV daļas 1., 2. iedaļas "Ķīlas tiesības un tās pamats" 2.1. ierakstā iekļauta atzīme: "Nostiprināta kā otrā hipotēka. Procentu likme: 12 % gadā. Līgumsods: 0,5 % par katru nokavējuma dienu pirmās 15 dienas un turpmāk 3 % par katru nokavējuma dienu no kredīta līgumā minētās summas. Samaksas termiņš – 2003. gada 29. janvāris. Kreditors: /Nosaukums A/, nodokļu maksātāja kods /Numurs/. Pamats: 2002. gada 29. janvāra aizdevuma/kredīta līgums Nr. /Numurs/, 2002. gada 20. janvāra ķīlas/hipotēkas/ieķīlājuma līgums".

Īpašuma tiesības 2002. gada 28. maijā zemesgrāmatā nostiprinātas /Persona B/, personas kods /Personas kods B/, kas sakrīt ar pieteicēja personas kodu, pamatojoties uz 2002. gada 6. maija pirkuma līgumu.

[8.2] Pieteicējs iesniedza tiesai šādus līgumus, kas ir bijuši hipotēkas nodibināšanas pamatā.

[8.2.1] /Nosaukums A/, kā aizdevēja, un /Persona F/, kā aizņēmējs, noslēdza aizdevuma līgumu, ar kuru /Persona F/ izsniegts aizdevums 600 LVL ar termiņu līdz 2003. gada 29. janvārim.

Noteikts, ka aizdevuma nodrošinājums ir nekustamais īpašums /Adrese A/.

[8.2.2] /Nosaukums A/, kā ķīlas ņēmēja, un /Persona E/, kā ķīlas devēja, 2002. gada 29. janvārī noslēdza hipotēkas līgumu, ar kuru ieķīlāts nekustamais īpašums /Adrese A/.

[8.3] Tiesa Lursoft datu bāzē konstatē šādus faktus.

/Nosaukums A/ 2004. gada 6. augustā mainīja firmu uz /Nosaukums G/.

/Nosaukums G/ 2004. gada 5. oktobrī mainīja nosaukumu uz /Nosaukums H/.

/Nosaukums H/ 2008. gada 23. aprīlī mainīja nosaukumu uz /Nosaukums I/.

/Nosaukums I/ pienākumus un tiesības pārņēma /Nosaukums J/, kura 2016. gada 30. decembrī likvidēta, tai nav tiesību un saistību pārņēmēja vai pārstāvja.

[9] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 293. pantu uzaicinājuma kārtība piemērojama tikai likumā norādītajos gadījumos. Uzaicinājumu izdara uz ieinteresētās personas pieteikuma pamata, ja likumā nav noteikts citādi.

Saskaņā ar Zemesgrāmatu likuma 57. pantu nostiprinājumu var lūgt tikai nekustamu īpašumu īpašnieki un personas, kuru labā vai pret kurām taisāms nostiprinājums, tāpat arī likumā paredzētos gadījumos – tiesu un citas valsts iestādes vai amatpersonas.

Saskaņā ar Zemesgrāmatu likuma 61. panta pirmās daļas 2. punktu nostiprinājuma lūgumam jāpievieno apliecinājums par tās personas piekrišanu, pret kuru nostiprinājums vērsts.

Ņemot vērā šī sprieduma 5.3. punktā konstatēto, tiesa atzīst, ka nav nevienas personas, kas varētu dot likvidētās bankas piekrišanu apgrūtinājumu dzēšanai zemesgrāmatā vai citā publiskajā reģistrā. Likvidētajai bankai nav arī tiesību un saistību pārņēmēja vai pārstāvja, kurš varētu tās vārdā veikt kādas darbības apgrūtinājumu noņemšanai.

[10] Civillikuma 1379. panta pirmā daļa noteic, ka hipotēkas dzēš pēc tiem pašiem noteikumiem, kādi norādīti visām ķīlas tiesībām (1309. un turpmākie panti). Savukārt, Civillikuma 1309. pants paredz, ka ķīlas tiesība izbeidzas pati no sevis, kad dzēš prasījumu, kuram tā nodibināta, vienalga, kādā kārtā tas izdarīts.

Tomēr no Civillikuma 1379. panta otrās daļas izriet, ka pilnīgai hipotēkas dzēšanai ar to vien nepietiek, ka dzēsts tās pamats, jo tāds dzēsums nav saistošs trešajām personām, līdz kamēr par hipotēkas dzēšanu nav ierakstīts zemes grāmatā.

Šādu tiesību dzēšana iespējama tikai ar kreditora piekrišanu, izņemot, ja dzēšana notiek uz tiesas sprieduma vai lēmuma pamata (Civillikuma 1380. panta pirmā daļa). Līdzīgs regulējums noteikts arī Zemesgrāmatu likuma 57. un 61. panta pirmās daļas 2. punktā.

Ņemot vērā, ka banka ir likvidēta un tai nav tiesību un saistību pārņēmēja, pieteicējam nav iespējams iegūt piekrišanu zemesgrāmatā ierakstītās hipotēkas un aizlieguma atzīmes dzēšanai. Tādējādi pieteicējam nav iespējams dzēst pieteikumā norādīto hipotēku citādā veidā, kā tikai ar spriedumu lietā par tiesību dzēšanu uzaicinājuma kārtībā.

[11] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 297. pantu, apmierinot pieteikumu, tiesa taisa spriedumu par visu termiņā nepieteikto tiesību atzīšanu par spēkā neesošām.

Tiesa konstatē, ka viena līgumslēdzējpuse – juridiska persona – beigusi pastāvēt un ir izslēgta no Uzņēmumu reģistra.

Lietā nav iegūtas ziņas par saistību pārņēmēju.

Pieteikumā lūgts dzēst aizlieguma atzīmi un hipotēku par labu /Nosaukums A/, kas ierakstītas /Pilsēta A/ pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /Numurs/ – IV daļas 1., 2. iedaļas 2.1. punktā par labu /Nosaukums A/.

Tiesa ar spriedumu var dzēst konkrētas zemesgrāmatā ierakstītas hipotēkas vai aizlieguma atzīmes, par kuru dzēšanu uzaicinājuma kārtībā tiesā iesniegts pieteikums, vienlaikus atzīstot par spēkā neesošām visas termiņā nepieteiktās tiesības, kas izriet no šiem apgrūtinājumiem, kā to paredz Civilprocesa likuma 297. pants.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 295. panta prasībām, /Datums/ oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" publicēts sludinājums, nosakot termiņu – trīs mēnešus no paziņojuma publicēšanas dienas – tiesību pieteikšanai uz par labu bankai nostiprinātajiem apgrūtinājumiem, norādot, ka uzaicinājuma termiņā nepieteiktās tiesības tiks dzēstas.

Sludinājumā noteiktajā termiņā neviena ieinteresētā persona savas tiesības uz pieteikumā norādītajām tiesībām nav pieteikusi, pretenzijas nav cēlusi.

Tiesību doktrīnā ir norādīts, ka uzaicinājuma sekas ir preklūzija, t. i., personas, kam tiesības pieder, bet kas tās nav pieteikušas uzaicinājumā nosacītā termiņā, tās zaudē (sk. Bukovskis V., *Civīlprocesa mācības grāmata. Rīga, 1933, 745. lpp.*).

Tiesai ir pamats atzīt par spēkā neesošām visas termiņā nepieteiktās tiesības uz par labu bankai nostiprināto hipotēku, kas apgrūtina nekustamo īpašumu /Adrese A/, dzēšot par labu /Nosaukums A/ nostiprināto hipotēku.

[12] Par sludinājuma sagatavošanu un publicēšanu izdevumi ir 2,42 EUR.

Tiesa pieteicējam izrakstīja rēķinu par šo izdevumu samaksu, kas ir apmaksāts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189. – 193. pantu, 251. panta 7. punktu, 297. panta pirmo daļu,

nosprieda

apmierināt /Persona B/ (/Persona B/) pieteikumu par tiesību dzēšanu uzaicinājuma kārtībā.

Dzēst visas termiņā nepieteiktās tiesības uz nekustamo īpašumu /Adrese A/, kadastra Nr. /Numurs/, kas ierakstīts /Pilsēta A/ pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /Numurs/ un saistītas ar /Pilsēta A/ pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /Numurs/ IV daļas 2.1. ierakstā nostiprināto otro hipotēku.

Dzēst /Pilsēta A/ pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /Numurs/IV daļas 1., 2. iedaļā 2.1. ierakstu, ar kuru kreditores /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr. /Numurs/, labā nostiprināta otrā hipotēka, pamatojoties uz 2002. gada 29. janvāra aizdevuma/kredīta/ līgumu Nr. /Numurs/, 2002. gada 20. janvāra ķīlas/hipotēkas/ieķīlājuma līgumu.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, sūdzību iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Kurzemes rajona tiesas tiesnese Ilze Vasiļjeva

Dokuments ir parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.